

заходам бути актуальними та цікавими для підлітків. Як наслідок, підвищує якість профорієнтаційної роботи серед молоді. Білгородом-Дністровським міськрайонним центром зайнятості 7 серпня 2014 р. організовано “Турнір знавців професій” для вихованців інтернатів та дитячих будинків з Луганської та Донецької областей, що тимчасово перебували на літньому відпочинку в смт Сергіївка. До участі запросили вихованців та вихователів, які також були змушені тимчасово змінити місце проживання. Турнір проходив у два етапи. Спершу конкурсанти презентували “професійні візитки”. Кожна команда намагалася зробити рекламу своєї професії, використовуючи фантазію, творчі здібності та ерудицію. І назва конкурсу була слушною: “Усі професії потрібні, усі професії важливі. А моя найкраща!” У другому турі змагалися капітани команд, вибираючи звання найкращого. За результатами турніру переможці отримали кубок турніру, а учасники – медалі та призи. Однак головною метою для спеціалістів служби зайнятості – організаторів цього заходу, стала можливість створити для дітей із зони АТО нові позитивні враження, надати корисну та цікаву інформацію про світ професій, сформувати відчуття безпеки та контролю, зменшити наслідки пережитого лиха та посттравматичного синдрому.

Для безробітних, які перебувають на обліку в центрі зайнятості, також організовуються тематичні семінари з елементами тренінгу. Мета – підвищення мотивації до праці, рівня правової свідомості та правових знань, розширення власних можливостей професійної самореалізації, формування впевненості у власних силах та подолання інертності при пошуку роботи. У жовтні 2014 р. Білгородом-Дністровським центром зайнятості проведено інформаційний семінар, до якого було залучено юрисконсульта центру

зайнятості, з метою ознайомлення внутрішньо переміщених осіб з нормами чинного трудового законодавства, постановами Кабінету Міністрів України №505 та №509, а також можливостями участі у громадських роботах, роботах тимчасового характеру, у т.ч. на роботах з інженерно-технічного облаштування державного кордону.

У грудні та січні з метою переорієнтації внутрішньо переміщених осіб з промислового профілю на сільськогосподарський, що переважає в Білгороді-Дністровському районі, організовано семінари “Як розпочати власну справу?” та “Від бізнес-ідеї до власної справи”. До участі запрошені спеціалісти управління агропромислового розвитку райдержадміністрації, успішні підприємці, представники Пенсійного фонду та спеціалісти Білгород-Дністровської об’єднаної державної податкової інспекції Головного управління Міндоходів в Одеській області.

Окрім групової форми роботи спеціалістами служби зайнятості інтенсивно застосовується й індивідуальний підхід до надання профорієнтаційних послуг вказаній категорії громадян. Протягом 2014 р. 74 особи з числа переселенців отримали 113 індивідуальних консультаційних послуг, у т.ч. із застосуванням профдіагностичних методик з виявлення схильностей до різних сфер професійної діяльності.

Не існує простих рішень проблем внутрішньо переміщених осіб, але лише системність, змістовність, комплексність підходу та висока якість надання послуг, що включає індивідуальний підхід до кожного клієнта, дозволяє досягнути головного результату служби зайнятості – допомогти професійно реалізуватися особам, що опинилися у складних життєвих обставинах.

Стаття надійшла 16.03.2015 р.

В.Л. Міненко
Minenko, V.L.

Досвід Харківської обласної служби зайнятості у впровадженні сучасних механізмів забезпечення кадрової потреби роботодавців

Experience of the Kharkiv Oblast Employment Service in Implementing Modern Mechanisms to Meet the Employers' Needs in Human Resources

Міненко Володимир Леонідович, директор Харківського обласного центру зайнятості, заступник директора з навчально-методичної роботи Харківського центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості (Харків).

Minenko, Volodymyr Leonidovych, Director, Kharkiv Oblast Employment Centre and Deputy Director for Educational and Methodological Affairs of the State Employment Service Center for Vocational Training of Kharkiv (Kharkiv).

© Міненко В.Л., 2015

© Minenko, V.L., 2015

В умовах підвищення вимог до якості трудового потенціалу зростає потреба у формуванні в людини прагнення підвищувати свій професійний та соціальний статус, професійну мобільність, відповідність вимогам науково-технічного прогресу.

Економічна криза останніх років доводить, що сучасне суспільство знаходиться під вагомим впливом політичних, технологічних, фінансових важелів, як довгострокового так і короткотермінового характеру. Тому система підготовки кадрів має відповідати критеріям сучасності, гнучкості, можливості адекватно

реагувати на кардинальні зміни вимог до кадрового забезпечення структурних змін в економіці.

На жаль, останнім часом система освіти України характеризується інертністю, технічною застарілістю порівняно із сучасним виробництвом, надмірною академічністю викладання матеріалу та консервативністю методик проведення навчальних занять.

Наведемо конкретний приклад. За останні три роки система профтехосвіти Харківщини змогла підготувати понад 50 спеціалістів металообробної галузі. Це, насамперед, такі затребувані професії, як токар, фрезерувальник, оператор верстатів з програмним керуванням, слюсар з механоскладальних робіт, налагоджувальник верстатів та маніпуляторів з програмним керуванням тощо. У той же час регіональний ринок праці тільки у 2014 р. вимагав 2,7 тис. осіб зазначених професій.

З метою вивчення ринку освітніх послуг спеціалістами служби зайнятості було проведено кілька опитувань роботодавців, замовників кадрів, керівників освітніх установ та безробітних, що дало змогу виявити наступні тенденції:

1. Майже 85% роботодавців, що брали участь в опитуванні, віддають перевагу підготовці кадрів безпосередньо на виробництві. Це зумовлено особливостями виробничого процесу кожного підприємства, рівнем використання новітніх технологій, застосуванням інноваційних методик навчання тощо.

2. Система фінансування державних та комунальних навчальних закладів не дозволяє проводити оновлення навчально-виробничої бази.

3. Доросле населення з числа безробітних, що брали участь в опитуванні, потребує навчання за програмами, зміст яких передбачає лише спецпредмети та години виробничого навчання. Курс загальнопрофесійних дисциплін є зайвим і призводить лише до невиправданого збільшення терміну навчання.

4. Як серед населення, так і серед роботодавців набирає популярності самозайнятість. Особливо це стосується діяльності, пов'язаної з ІТ-технологіями, створенням програмних продуктів, організації інтернет-магазинів. Цей вид діяльності потребує мінімальних капіталовкладень і дозволяє в стислий термін отримувати прибуток.

За результатами проведених досліджень, спеціалістами Харківської обласної служби зайнятості були визначені основні пріоритети щодо організації профнавчання безробітних:

1. Навчання кадрів на робочому місці конкретного виробництва, де планується працевлаштування. Передбачається безпосередня участь слухача у виробничому процесі, максимальна адаптація в майбутній колектив, можливість стимулювання за виконання навчально-виробничих завдань, вивчення найкращого досвіду тощо.

2. Удосконалення роботи освітньої установи, що відповідає європейським стандартам, якою має стати Харківський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості.

3. Співпраця з провідними ІТ-установами Харківщини щодо підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Організація бізнес-центрів для навчання та консультативної підтримки майбутніх підприємців.

Пріоритетні завдання Харківської обласної служби зайнятості в напрямі підготовки кадрів характеризуються наступними показниками:

– за результатами роботи у 2014 р. було організовано професійну підготовку понад 12 тис. осіб, які навчалися на підприємствах Харкова та Харківської області. Навчання проходили у сфері металообробки, сільського господарства, торгівлі, сфери послуг, легкої промисловості на 1,5 тис. підприємств, установ, організацій. Рівень працевлаштування після навчання становив більше 90%;

– для осіб, які залишилися без роботи, служба зайнятості пропонує навчання за ІТ-технологіями, що передбачає, наприклад, розробку програмних продуктів для мобільних пристроїв, web-додатків, вивчення програмування на мові PHP, Java, CMS, C++. Після запуску проекту навчання за ІТ-технологіями у ньому взяли участь понад 500 осіб, які отримали сучасну освіту з використання інформаційних технологій;

– Харківський центр ПТО ДСЗ є однією із найпотужніших освітніх установ Харківського регіону. Щороку на його базі проходять навчання понад 4 тис. осіб з числа безробітних за 20-ма професіями та 30-ма сучасними напрямками розширення компетенції. Серед основних замовників його слухачів – ринкоутворюючі підприємства металообробної галузі, легкої промисловості, сфери побуту та послуг, сільського господарства.

Особливо актуальна на даний момент підготовка кадрів для підприємств оборонного комплексу. Лише у 2014 р. підготовлено майже 400 працівників металообробної галузі: токарів, фрезерувальників, верстатників широкого профілю, заточувальників, операторів верстатів з програмним керуванням, налагоджувальників верстатів та маніпуляторів з програмним керуванням, слюсарів-ремонтників.

Концепцією розвитку Харківського центру ПТО ДСЗ до 2017 р. передбачено збільшення щорічного контингенту слухачів до 12 тис. осіб та кількості проліцензованих професій до 69 одиниць.

Для реалізації запланованих завдань триває будівництво сучасного гуртожитку. Це дозволить охопити навчанням мешканців віддалених районів Харківської області та переселенців з областей, що знаходяться в зоні АТО. Щорічно в центрі навчатимуться понад 2 тис. осіб зазначеної категорії.

Рівень працевлаштування після закінчення Харківського центру ПТО ДСЗ становить 94,5%.

Таким чином, сьогодні Харківська обласна служба зайнятості на регіональному ринку праці реалізує сучасні механізми підготовки кваліфікованих кадрів, що дозволяє якщо не замінити в повному обсязі можливості традиційної професійно-технічної освіти Харківщини, то значно поліпшити її якісну складову та значною мірою задовольнити кадрову потребу роботодавців.